

BOTANISKA NOTISER.

Lund.

April.

1842.

Annales des Sciences naturelles, Tome 15:me.

(Forts.)

9. *Révision des genres Turraea & Munronia, par Bennet* (p. 83—96).

10. *De genere Maireana, auctore Moquin-Tandon* (p. 96—98 och en planch). Släktet tillhör *Chenopodeæ* och har hemma i Nya Holland.

11. *Sur l'insertion de la corolle & des étamines dans les Caryophyllées, par Dupont* (p. 98—100). Förf. yrkar, att ej allenast *Alsineæ* utan äfven *Sileneæ* hafva corolla & stamina perigyna nec hypogyna. De förlängas nemligen tydligt och utan afbrott långs ytan af anthophorum, hvarpå de synas fästade och som de vidhänga, ända till bottnen af fodret, der de hafva sitt verkliga ursprung. Han åberopar till styrko för detta påstående äfven den omständighet, att hos alla *Caryophylleæ* (med ett enda undantag) affalla icke kronblad och ståndare efter fekundationen, såsom förhållandet är med verkligan hypogyniska, utan de blifva qvarsittande vissnade; så att ända till fröets fulla mognad finnas lemningarne kvar i det inre af fodret och fästade vid anthophorum. *Agrostemma Githago*, som nästan alldeles saknar anthophorum, utgör det enda af Förf. kända undantag.

12. *Leçons de Botanique, comprenant principalement la morphologie végétale etc. par Aug. de Saint-Hilaire. Analyse par J. Payer* (p. 100—128.) Innefattar en analys af det arbete som Saint-Hilaire under nämnde titel börjat utgifva, men som ännu ej är fulländadt. Det berömmes mycket.

13. *Huitième notice sur quelques plantes cryptogames, la plupart inédits, récemment découvertes en France, par*

[LIT. BIH. 2.]

Desmazières (p. 129—146 med planch). Här framställas blott svampar, hvaribland följande antal nya: 3 *Pezizæ*, 2 *Sclerotia*, 2 *Septoria*, 1 nytt slägte *Microthyrium* med 1 art, 1 *Asteroma*, 1 *Dothidea*, 1 *Depozæa*, 4 *Sphæria*, äfvensom observationer vid flera andra arter.

14. *Recherches sur la structure du nucléus des genres Sphærophoron, de la famille des Lichens, et Lichina, de celle des Bysaccées, par C. Montagne* (p. 116—156 och 1 planch). Beträffande *Sphærophoron* anför Förf. följande såsom resultat af sin undersökning. Nucleus, som innehålles i apothecium, skiljer sig föga från öfriga Licheners och utgöres af uprätta fibrer, tryckta bredvid hvarandra och förenade medelst ett slemmaktigt ämne, som begärligt insuper vatten. Dessa rörformiga trådar, hvilkas fria ända är sluten, likna fullkomligt asci hos *Peziza*; äro jemubreda, uptill trubbiga, nedtill afsmalnaude till ett kort skaft, som synes vara en fortsättning af märglagrets fibrer. Unga äro de helt och hållet genomskinliga och innehålla en opalin vätska, hvari genomskinliga kulor sedermera visa sig. Småningom antaga dessa fibrer, som man ej kan anse för annat anthecæ, en blåaktig färg, som med åldren blir intensivare. — Sporidierna blifva småningom mera och mera tydliga; äro runda eller aflånga, ställda i en rad. Då theca slutligen brister, blifva de fria och blanda sig (ehuru dock lätt åtskiljbara) i den svarta stoffmassan, hvars ursprung är så mycket svårare att upgifva, som den eger rum från apotheciernas första bildning. De omgifvas af en genomskinlig kant och antaga samma blåa färg som thecæ. Huruvida några apophyser förekomma, kan Förf. ej bestämma. — Med afseende på fruktifikationen hos *Lichina* framställes först (liksom vid föregående) en kort redogörelse öfver hvad dittills derom var känt, hvarefter dess beskaffenhet hos *L. pygmæa*, sådan den vid betydlig förstoring visar sig, noggrannt beskrives, hvaraf följande är det hufvudsakliga. Den mucilaginösa nucleus (lamina proligeræ) är bildad af ytterst fina, uprätta, böjda trådar eller fibrer, som mot den öfra fria delen äro krökta och liksom krusiga; toppen är något upblåst och krökt. Bland dessa ser man i mogna apothecier lättligen lån-

ga thecæ i olika utvecklingsgrad. En del kortare innehålla i midten blott en oformad massa till färgen något svartgrön, som sträcker sig nästan längs hela röret. Andra innehålla redan sporidier, men som ännu äro till formen obestämda. Andra slutligen och de flesta visa fullbildade sporidier, som först bilda en enda rad; men något sednare lägga sig några ibland dessa två och två utmed hvarandra, hvarvid theca på denna punkt blir något utvidgad. Dessa thecæ äro kortare än fibrerna mellan hvilka de ligga, de äro jemnbreda mot basen något litet afsmalnande. Deras membran är mycket tunn så att den snart brister och utsläpper sporidierna; dessa äro vanligen till antalet 8 i hvarje theca, till formen elliptiska eller aflånga, innehålla oftast ett svartgrönt cellulöst ämne, och omgifvas af en genomskinlig kant; stundom äro de fullkomligt tomma och genomskinliga, och hafva då långsät några veck och fällor. — *Lichina confinis* visar alldeles samma bildning, utom det att sporidierna ehuru $\frac{1}{3}$ kortare likväl hafva samma bredd, till följe hvaraf de blifva nästan sferiska. — Förf. antager med anledning af denna undersökning att båda arterna måste förblifva i ett slägte, hvilket bör hafva sin plats bland *Collemaceæ* bredvid slägtet *Synalysa*, dit Fries äfven hänfört det. — Slutligen framställes följande karakter för slägtet: Apothecia terminalia primo globosa poroque simplici pertusa, demum scutellato-urceolata, nucleum gelatinoso-filamentosum hyalinum foventia. Asci erecti ampli lineari-clavati, sporidia oblongo-elliptica suboctona serie unica disposita continentes, paraphysibus tenuissimis apice crispulo-incurvis stipati. — Thallus cartilagineus dichotomo-ramosus teres l. plano-compressus olivaceo-nigrescens.

15. *Stirpes Vogeso-Rhenanæ etc.; collegerunt Mougeot et Nestler. Fasc. XI. 4:o* (p. 156—158). Anmälan af elfte fasciklen af denna förträffliga exsikkatsamling, som lärer skola slutas med tolfte fasciklen.

16. *Note sur la plante qui a servi de type au genre Bobua DC. et sur les affinités de ce genre. Par Guillemin* (P. 158—161).

17. *Remarques générales sur les vaisseaux tubuleux des végé-*
2*

taux, par C. Gaudichaud (p. 162—173 med en planch). Denna uppsats, som är författad redan 1831, går ut på att ådagalägga, att de rörformiga kärnen (de, som till större delen bilda de yttre vedaktiga lagren i dikotyledonernas stammar och rötter) utgöra oafbrutna kanaler, som leda sitt ursprung från de bladartiga delarne. Till stöd härpå anföras en mängd observationer på de tropiska ländernas Lianer, uti hvilkas kärn han långa stycken förmått införa hårstrån.

18. *Histoire et synonymie du Dasya arbuscula*, par C. Montagne (p. 173—179)

19. *Observations sur le genre Quartinia*, par A. Richard (p. 179—181). Detta namn är allenast att anse som synonym till släktet *Pterolobium* Br.

20. *Revisio Betulacearum*, auctore E. Spach (p. 182—212). För denna uppsats redogöres under en särskild rubrik.

21. *Observations sur la fécondation des végétaux*, par F. G. F. Meyen (p. 212—234 med 2 plancher). Öfversättning utur denna Förf. System der Pflanzenphysiologi 3:e delen.

22. *Sur les tiges de diverses Lianes et particulièrement sur celles de la famille des Malpighiacées*. Par Adr. de Jussieu (p. 231—256). En mängd lianer, särdeles af denna familj, utmärka sig derigenom att den trädaktiga delen i omkretsen visar djupa bugligheter, som antingen i mer eller mindre grad undångömmas af barken, som då uppfyller fördjupningarne, eller ock äfven utanpå framträda, i det att barken följer dessa fördjupningar, utan att fylla dem. De största lianerna framt ännu bisarrare former, i det att stammen liknar ett kabbeltåg hopsnodt af flera mindre tåg; vid första anblicken tyckes denna bildning upkommit på det sätt, att flera grenar snott sig kring hvarandra; men vid nogare undersökning finner man, att om än hvar och en bland dessa särskildt har sin egna bark, har dock endast den, som med hänseende till de öfriga intager midten, mærg och mærgcylinder. Till förklarande af denna företeelse framställer Förf. den hypotesen, att i stället för det vedfasciklar hos våra träd utvecklas likformigt i hela periferien och sinsi mellan åtskiljas blott genom smala mærgstrålar, utvecklas de der-

emot hos lianerna olika i särskilda direktioner, hvarigenom konturen, i stället för att bilda en cirkel-linia, visar en bugtig linea, och barken, som rättar sig efter denna, följer dess böjningar. Dessa utstående flikar stå med sin inre sida i sammanhang med trädet och med de öfriga sidorna endast med barken; ju mera de tillvexa, ju mindre blir det förra och ju större det sednare, tills slutligen förbindelsen med trädet eller rättare med de öfriga utstående flikarna alldeles uphör och de således hvar för sig äro omgifna af bark och få utseende af särskilda grenar. Förf. uplyser detta med liknelsen med en udde, som först bildar en halfö slutligen en fullkomlig ö. — För att stödja denna hypotes anförer han observationer öfver stambildningen hos en mängd lianer hörande till olika och vidt skiljda familjer.

23. *Recherches générales sur l'organographie, la physiologie et l'organogénie des végétaux, par C. Gaudichaud* (p. 257—268). I denna uppsats redogör Förf. i största korthet för de principer och grundåsigter, hvilka han vidare utvecklat i en större afhandling öfver samma ämne, hvilken 1835 erhöll Montyonska priset i experimental fysiologien; det är omöjligt att här på ett någorlunda utförligt sätt referera innehållet af denna uppsats; det vore detsamma, som ätt hel och hållen öfversätta den. Några hufvudmoment vill Ref. dock anföra. — Såsom grundprinciper åntager Förf. följande tvenne: 1:o allt hos vexterna börjar med en knopp; 2:o hvarje knopp börjar med en enkel, dubbel eller multipel individ. — En enkel knopp eller individ är monokotyledonernas, som primitivt utgöres af ett enda kärssystem och en kotyledon eller blad. En sådan individ är alltid mer eller mindre komplett sammansatt af fyra olika delar: en tigell eller "mérithalle tigellaire"; en petiolus eller "merithalle pétiolaire"; en limbus eller "mér. limbaire", samt en radícula, som dock är af en sekundär bildning. Äfven den dubbla eller multipla individen eller knoppen hos dikotyledonerna, som är bildad af 2 eller flera enkla men förenade vaskulär-systemer, d. v. s. af 2 eller flera mer och mindre komplett åtskiljda och fria kotyledoner eller blad, är äfven sammansatt af 4 variabla delar, af hvilka 2 äro dubbla, trefaldiga etc.: en tigell, som

skenbart är enkel, men upkommer ur 2 eller flera vaskulär system; 2 eller flera petioli; 2 eller flera limbi; en radícula, som äfven är af en sekundär bildning. — Alla de merithalli, som innesluta tracheer, bilda vexternas upstigande system; radícula åter bildar det nedstigande. — Den ena knoppen innehåller den andra och de äro hvar för sig att anse såsom särskilda individer; dessa bilda tillsammans hela stammen, hvars tillväxt i höjd är resultatet af superpositionen af den upstigande delen (mérithalle tigellaire), och dess tillväxt i diameter resultatet af den nedstigande eller radikulära delen.

24. *Observations sur la faculté que présentent certains végétaux de conserver longtems leur puissance végétative, & de produire ensuite des racines & des bourgeons; par Pépin* (p. 269—278). En hel mängd exempel anföras både på träd- och ört-artade vexter, hvilka under flera, ända till 10 år bibehållit sin vegetationskraft, oaktadt denna under tiden tyckts vara alldeles uphörd.

25. *Notices sur une nouvelle espèce de Vanille, par L. F. Splitgerber* (p. 279—284). — Denna nya arten är från Guiana och kallas *Vanilla Guianensis*.

26. *Observatio de generibus Piperacearum, auctore J. A. G. Miquel* (p. 285—288).

27. *Note sur les Platanes, par E. Spach* (p. 289—293). Sedan Förf. kortligen angifvit Linnés, Mönchs och Willdenows åsigter rörande arterna af *Platanus*, framställer han sin egen mening, att detta släkte utgöres af en enda art, *P. vulgaris*, och anförer han äfven skäl för detta antagande, samt meddelar diagnos öfver denna art, äfvensom de märkligaste varieteterna af densamma.

28. *Observations sur quelques plantes d'Italie, par Ph. Parlatore* (p. 291—303). Några nya arter framställas och beskrifvas och anmärkningar lemnas öfver andra.

29. *Hydrophytes marines du Morbihan; par Le Lièvre de la Mornière & Prouhet* (p. 303—304). Anmälan af en exsikkat-samling, som under nämnde titel utgifves.

30. *Observations sur les Musacées, les Scitaminées,*

les Cannées & les Orchidées, par Ph. Lestiboudois (p. 305—319 och 4 plancher). Denna afhandling, som ensamt sysslosätter sig med *Scitamineæ*, har till föremål att i öfverensstämmelse med den för monokotyledonerna vanliga typen för blomorna förklara de bisarra blomformer, som framträda hos nämnde familj.

31. *Note sur les Planera*, par E. Spach (p. 319—359). Sedan Förf. lemnat en historisk öfversigt af detta slägte och visat, att de af särskilda författare dit hänförda arter hufvudsakligen skilja sig från hvarandra, framställer han karakterer för de trenne slägter, mellan hvilka han anser arterna böra fördelas, hvarvid han äfven uptager synonymien. Dessa slägten äro: *Planera* Gmel. med arten *Pl. aquatica* från Norra Amerika; *Zelkova* Spach med arten *Z. crenata* (*Rhamnus carpinifolia* *Pall.*, *Planera Richardi* *Mich.*, *Pl. crenata* *Desf.*, *Pl. carpinifolia* *Wats. Sweet.*; *Ulmus polygama* *Rich.*) från Kaukasus, samt afarten? *β. cretica* (*Ulmus?* *Abelicea* *Sibth.* *Pl. Abelicea* *Schult.*) från Kreta; *Microptelea* Sp. med arten *M. parvifolia* (*Ulmus parvifolia* *Jacq.*, *U. chinensis* *Pers.*, *U. pumila* *Hortul.* (nec *Pallas*), *Pl. parvifolia* *Sweet*) från Kina.

32. *Revisio Ulmorum europæarum & boreali-americanorum*, auctore E. Spach (p. 359—365). För denna upsats redogör Ref. på annat ställe.

33. *Note sur des fleurs monstrueuses d'une espèce d'Érable*, par Adr. de Jussieu (p. 365—368 med en planch). Den beskrifna monstrositeten observerades hos *Acer platanoides* var. *lacinosum*; foder, krona och ståndare hade undergått nästan ingen förändring, men pistillen deremot så mycken mera. I stället för att den normala pistillen har ett tvåvingadt fruktämne och 2 märken, hade i de monströsa blommorna bildats en mängd plattade eller trådformiga utvexter utan tecken till några sådana papiller, som annars betäcka märkenas inre sida; dessa bildningar voro vid basen förenade, uppsvalda, med eller utan vingar, uptill öppna, utau några germina, men fyllda af sådant ludd, som i den normala formen omgifver fröen.

34. *Description de quelques Broméliacées nouvelles, qui*

ont fleuri dans les serres du Muséum d'histoire naturelle, par Ad. Brogniart (p. 369—372). Två nya genera med hvar sin art, samt 2 nya arter af förut upstälda släkten beskrifvas.

35. *Voyage botanique dans le midi de l'Espagne pendant l'année 1837, par E. Boissier. Livr. 8—14* (p. 372—379). Ett utdrag lemnas ur nämnde häften af denna resa i ett för Botanisterna föga känt, ehuru högst intressant, land, som också lemnade den resande ett rikt utbyte, hvaribland förekomma en mängd nya arter och äfven några nya släkten.

36. *Genera plantarum, auctore S. Endlicher* (p. 379—381). Anmälan af detta arbete.

8. *Species Hepaticarum. Recensuit, partim descripsit iconibusque illustravit J. B. G. Lindenberg. Fascic. I—III. Jungermanniæ. Plagiochila. Bounæ, Henry & Cohen. 1840—41. Pag. 1—92. Tab. 1—28. — 4:o.*

Bland de kryptogama familjer, hvilka man länge ganska knapphändigt behandlade, men hvaråt man i sednaste tider egenat så mycket mera upmärksamhet och omsorg, förtjena *Hepaticæ* företrädesvis att hänföras. Man har dock hittills förnämligast fäst sig vid de europeiska arterna, öfver hvilka flera monografier utkommit i synnerhet afhandlande de i Tyskland förekommande. Men sedan man äfven från de andra verldsdelarne erhållit en stor mängd hithörande arter, har en allmän Hepatikologi ganska mycket blifvit af behovet påkallad, och det så mycket mera, som man numera upplöst det fordna stora slägtet *Jungermannia* i mångfaldiga smärre. Om likväl en sådan monografisk behandling skall fullkomligt upfylla sin bestämelse, är det nästan nödvändigt att den beledsagas af figurer; ty hvad som i allmänhet gäller om de kryptogama vexterna, att till deras noggranna kännedom och studium erfordras afbildningar, gäller äfven i hög grad om *Hepaticæ*, hvaribland de särskilda arterna ofta sinsimellan äro mycket lika, hvarjemte ganska många bland dem äro små och fina, så att de specifika skiljaktigheterna för den, som ej för anställande af jämförelse har till-

gång till alla eller de flesta nära beslägtade, äro mindre lätta att finna och bestämdt upfatta, hvilken olägenhet helt och hållet afhjelpes genom figurer, hvilka i förstorad skala framställa de viktigare karaktererna. — Afhjelpandet af detta behof i den botaniska literaturen, är afsigten med nu ifrågavarande arbete, hvars Förf. redan år 1829 utgaf en *Synopsis Hepaticarum europæarum*, hvarigenom han visat sig vara fullt kompetent till företagande af närvarande monografiska bearbetning, till hvars fulländande han från flera håll erhållit upmuntran och bidrag.

Enligt den utstakade planen lemnas diagnoser för alla af Förf. kända arter, äfvensom synonymi, samt utförliga beskrifningar öfver nya eller mindre bekanta, beledsagade af anmärkningar, som kunna tjena att öfver dem och deras skilnad från närbeslägtade sprida mera ljus. Slutligen lemnas figurer, såvidt möjligt efter original exemplar, af alla, som antingen icke förut äro afbildade i de allmännare verken eller ock icke äro troget återgifna. — Verket utkommer i fasciklar; de 3 första omfatta ensamt släktet *Plagiochila*, hvars flesta här uptagna arter äro extra-europeiska (bland de här beskrifna äro allenast 3 funna i Europa och deraf 1 i Skandinavien *Pl. interrupta*) och tropiska; 55 arter äro i dessa trenne fasciklar upförda och alla afbildade. På hvarje planch förekomma 2—5 arter, tydligt och redigt fördelade, med blad, blomfoder o. s. v. förstorade; figurerna äro kolorerade.

9. *Supplemente der Riedgräser &c. von G. Kunze. 1. r Band 2:e Liefer. Leips. Fleischer 1841. Pag. 45—82. Tab. XI—XX, 8:o.*

Första häftet af detta arbete, hvilket utkom 1840, refererades i dessa notiser 1841, n:o 1. Ref. skyndar att redogöra för innehållet af det andra häftet, som nyligen kommit honom till handa.

Tab. II innehåller *Carex appressa* R. Br. från Nya Holland (förvänt med *C. paniculata*). T. 12 *C. echinochloë* Kze från Abyssinien (närmast *C. indica*). — T. 13 *C. Antucensis* Kze

från Chile (nära *C. cæspitosa*), och *C. lepidocarpa* Tausch funnen vid Prag, Leipzig, Halle, Regensburg och i Österrike; förekommer troligtvis flerstädes, men har förblandats med *C. flava* och *C. Öderi*; följande diagnos meddelas; spica mascula solitaria longe exserta trigona, femineis 2—3 (rarissime solitaria), suprema sæpius bracteata, binis superioribus plerumque approximatis sessilibus, infima remotiori seu remotissima breviter pedunculata raro abortiva, omnibus subglobosis s. oviformibus; bracteis erecto-patentibus; stigm. 3; utriculis squama ovata longioribus trigono-ellipsoideis breviter recti-rostribus demum divergentibus, inflatis nervosis, rostro incurvo patentibidentato; culmo triquetro scabriusculo debili; foliis angustis; caudice repente. — På Tab. 14 afbildas ensamt *C. fuliginosa* Stbg & Hoppe. — T. 15 *C. vaginata* Tausch vid hvilken, med *C. panicea* länge förblandade och derefter med många namn betecknade art, utförlig synonymi meddelas. Det sydligaste ställe der den hittills är funnen är Sweitz; för öfrigt förekommer den i Riesengebirge, Harz, Skottland, Norge (ej endast från Dovre till Lappmarken, såsom Kunze upgifver, utan från de sydligaste fjälltrakter t. ex. Häckfjeld), Sverge, Island och Grönland. — T. 16 *C. pediformes* C. A. Meyer. (Här hör vid vextställena rättas att Ringebo icke ligger i Lappland, utan i Gudbrandsdalen i mellersta Norge mycket långt från Lappland; äfvensom orden "J. Ångström in", vid Blytts synonym, bör utrykas; ty det är Utg. af Bot. Not. och ej Hr Ångström, som har på anförda stället anført denna art). — T. 18 *C. provincialis* Degland (*C. Soleirolii* Duby, Kunth) från Province i Frankrike, Korsika, Sardinien. — T. 19 *C. excelsa* Pöppig från Chile (förvandt med *C. pseudo-cyperus*). — T. 20 *C. curvirostris* Kze från Java (beslägtad med *C. indica*).

10. *Icones Floræ Germanicæ & Helvicæ simul Pedemontanæ, Tyrolensis, Istriacæ, Dalmaticæ, Austriacæ, Hungaricæ, Transylvanicæ, Moravicæ, Borussicæ, Holsaticæ, Belgicæ, Hollandicæ, ergo Mediæ Europæ. Auctor Ludovicus Reichenbach. Vol. V: in cui insunt: Ru-*

taceæ cum Euphorbiaceis, Sapindaceæ, Malvaceæ, Oxalideæ, Caryophyllacearum pars. Lips. Hofmeister 1841. Pag. 38. Tab. CXXIX—CCXX. 4:o.

Bland dem, som under de sista decennierna befordrat Botanikens studium och isynnerhet bidragit till en kritisk kännedom om mellersta Europas vexter, intager obestriddigen Reichenbach ett bland de utmärktaste rummen. Ref. vill här allenast erinra om hans *Flora Germanica excursoria*, hans *Flora Germanica exsiccata* (hvaraf 21 centurier nu utkommit) och hans *Iconographia Botanica*, hvilket förtjenstfulla arbete han 1823 började och fortsatte till 1832, då 10 centurier med mycket goda och trogna plancher utkommit. År 1834 påbörjade han utgifvandet af ett nytt planchverk under ofvanstående titel egnad endast åt Tyska Floran (tagen i samma vidsträckta mening, som i hans flora germ. excursoria). Detta arbete, som till format alldeles öfverensstämmer med *Iconographia*, kan deraf också anses som en fortsättning, helst det omslag, som åtföljer hvarje utkommande häfte eller decad, uptager ordningsnumret på den centuria, dit det såsom en fortsättning af nyssnämnde arbete skulle höra; men i anseende till den inre anordningen skiljer det sig derifrån, dels i det hänseendet, att vexterna äro afbildade familjvis, dels ock att i texten icke i allmänhet meddelas diagnoser eller anmärkningar, utan hänvises ensamt till Flora germ. excurs. På hvarje planch äro så vidt möjligt flera vexter afbildade och (utom i 1:a centurien) hvardera betecknad med det nummer, hvarunder den i nämnde flora finnes uptagen. Afsigten är att småningom i systematisk ordning meddela figurer öfver alla i mellersta Europa (efter den å titeln uptagna begränsning) förekommande vilda fanerogama vexter. — Den första centurien, som utkom 1834 (äfvén under särskild titel: *Agrostographia germanica*) meddelar på 110 tabeller 402 figurer af Tysklands *Gramineæ*, hvilka fortgå i oafbruten nummerföljd med sista centurien af *Iconographia*. Mot dessa figurer kan man anmärka, dels att stundom alltför många äro hopade på samma blad, dels att vid flera blott de öfverrsta topparna af strået jemte axet äro afbildade, utan att vara beledsagade af

en önskvärd analys. — Den andra centurien, som omfattar alla tyska *Cruciferæ*, utkom 1837—38 och har till särskild titel: *Tetradynamæ seu Cruciferæ cum Resedeis*. Den innehåller på 102 tabeller 331 figurer, bland hvilka åtskilliga äfven äro nog hopade för att kunna lemna en klar och redig öfversigt. — Tredje centurien, som utgafs 1838—39 innefattar: *Papaveracæ cum Fumareis & Berberideis* på 18 tab., *Capparideæ* 1 tab., *Violacæ* 23 tab., *Cistineæ* (med *Drosereæ*) 17 tab., samt af *Ranunculacæ* tab. 1—46; således tillsammans 105 tab. med 293 figurer. — I fjerde centurien, som utkom 1840, lemnas de återstående af *Ranunculacæ* på tab. 47—128 med 157 figurer. — Femte centurien, hvilken Ref. egentligen nu ville anmäla, utkom under loppet af 1841 och innefattar följande familjer och tabeller, hvilka sista fortgå i oafbruten nummerföljd med fjerde centurien: *Rutacæ cum Euphorbiaceis* (hvari *Callitriche* äfven inbegripes) tab. 129—160; *Sapindacæ* t. 161—164; *Malvaceæ* t. 165—182; *Geraniaceæ* 183—198; *Oxalideæ* t. 199, samt en del af *Caryophyllaceæ* t. 200—230. Figurernes antal utgör 318.

Bland de i denna centurie uptagna vexter, vill Ref. här allenast ur den åtföljande texten afskrifva följande diagnoser för några nya arter, hvilka äfven för Skandinavien kunna vara af särskildt intresse: *Spergella Saginella* Reich.: fol. lanceolatis ciliatis longe mucronatis, pedunculis longissimis erectis, calycibus capsulam æquantibus. — Pro *Spergula Saginoide* e Helvetia missa. — *Sp. macrocarpa* Reichb.: glabra, fol. linearibus, pedunculis longissimis post anthesin nutantibus, petalis sepalisque rotundatis subæqualibus capsula dimidio brevioribus. — *Sp. saginoides Pollini Fl. Veron.* — Planta subalpina Tirolensis; etiam in Helvetia & Austria inferiori. — *Stelleria spathulata* Reichb.: glaucescens, fol. ovali-spathulatis lanceolatisque basi cuneatis. — Ad fontes in Moravia. — Species *St. glaucæ* & *gramineæ* propter flores affinis, foliis tamen singularibus & illa *St. mediæ* referentibus omnino distincta. — *Cerast. glutinosum* Fr. hänföres, på grund af flera från Fries erhållna exemplar, såsom "var. magis glandulosa" till *C. semidecandrum*. — Vid *C. pu-*

milum Bönningh. anföres: "Figura *C. pumili* in *Curtisii Flora Londinensi*, iterum comparata, omnino magis *C. semidecandrum* nostrum, & quidem propter descriptionem, formam piliosorem referre videtur, nam habitus exacte plantæ nostræ, folia, inflorescentia, ratio petalorum & sepala definite dentata suadent identitatem speciei, dum nomine *C. semidecandri* absque dubio *C. macilentum* Aspegr. aut forte nostrum *C. pumilum* Bönningh. salutavit." — Den lemnade figuren af *C. pumilum* β ? *viscarium* Reichb. synes mera öfverensstämma med den, som Fries numera betraktar som den verkliga *C. glutinosum*. — Under *C. vulgatum* Sm. anmärkes riktigt att den af Linné hänföres till *C. viscosum*. äfvensom under *C. triviale* Lk. att den är Löflings och Linnés *C. vulgatum*. — Cerastierna fortsättas i nästa centurie.

Ref. behöfver icke särskildt häntyda på det stora intresse detta verk äfven för Skandinavians botanister eger; det är redan tillräckligen känt. Genom den ekonomi, hvarmed det är inrättadt, utmärker det sig på ett prisvärdt sätt framför de flesta under sednare åren utgifna planchverk, hvilka mera synas vara beräknade på prakt än på nytta, och till följe af sin dyrhet för de flesta botanister blifva otillgängliga, hvaremot det närvarande icke är kostsamare än att hvar och en kan förskaffa sig det och sålunda blifva i besittning af ett planchverk, som omfattar mellersta Europas vexter och uppfyller alla billiga fordringar och behof.

11. *Flora Rossica sive enumeratio plantarum in totius imperii Rossici provinciis Europæis, Asiaticis et Americanis hucusque observatarum. Auctore Dr. C. F. a Ledebour. Vol. 1. Fasc: 1. Stuttgart, Schweizerbart. 1841. Pag. XVI, 1—240 et 1—8. 8:o*

Det vidsträckta ryska riket har ända tills sednaste tider för den botaniska världen varit hardt nära ett obekant land; detta gäller i hufvudsaklig grad om den europeiska delen af nämnde rike. Genom Gmelin (1747—1769), Pallas (1770 etc.) och

några andra hade man fått veta något om Sibliens vexter, och Marschall-Bieberstein hade genom sin *Flora taurico-caucasica* (1808—1819) spridit kunskap om den rikedom på vexter, som förefinnes i de kaukasiska länderna. Först i sednare tid har man erhållit temligen spridda notiser om vegetationen i andra trakter af landet. Ledebour intager i detta hänseende ett utmärkt rum. Genom dess *Flora Altaica* (1829—33) blef den yppiga och rika vegetationen i de altaiska fjälltrakterna och kringliggande trakt känd, och genom dessa *Icones Florem Rossicam illustrantes* bekantgjordes en mängd nya arter. Dessa redan stora förtjenster har han nu på ett prisvärdt sätt ökat genom utgifvandet af en fullständig *Flora Rossica*, hvarmedelst en i högsta grad känbar lucka i botaniska och särdeles vextgeografis litteratur fylles; och till företagande af detta vidtomfattande arbete kunde ingen vara mera passande än denne Författare, som ej blott sjelf berest vidsträckta delar af det enorma riket, utan äfven egde tillgång till alla samlingar och literära hjälpmedel, som erfordrades.

Hvad planen för detta arbete angår, kan den betraktas som ett mönster för alla specialfloror. Vexterna äro uppställda efter Decandolleska metoden med korta passande diagnoser för familjer, tribus, släkten och arter; synonymien uptager, med undantag af de botaniska hufvudverken t. ex. Linnés Sp. Plant., Decandolles syst. och prodromus och några få andra), endast sådana arbeten och afhandlingar, som angå ryska floran, men dessa äro, som det synes, fullständigt citerade; vextställen äro utförligt anförda jemte i allmänhet uppgift på hvem, som i hvarje särskild trakt samlat eller derifrån upgifvit vexten; beskrifningar äro endast uptagna för nya eller förblandade arter, vid vilka äfven stundom en eller annan uplysande anmärkning är tillagd. Vid slutet af hvarje familj meddelas i tabellform vextgeografiska öfversigter: 1 öfver fördelningen inom ryska riket af de till hvarje släkte hörande arternas antal, hvarvid han indelat hela riket i 16 regioner; 2. arternas fördelning med hänseende till durationen; 3 jemförelse mellan arternas förhållande inom ryska och tyska floran; 4 jemförelse mellan de arter, som de

särskilda regionerna ha gemensamma så väl med hvarandra, som med Tyskland.

Det hittills utkomna häftet innefattar *Ranunculaceæ* med 228 arter, *Berberideæ* 9, *Nelumboneæ* 1, *Nymphæaceæ* 7, *Papaveraceæ* 20, *Fumariaceæ* 32, *Cruciferaæ* 393, *Capparideæ* 4, *Resedaceæ* 6, och *Datisceæ* 1, samt början af *Cistineæ*. I det korta förordet redogöres för de grunder Förf. följt vid anordnandet af denna flora, äfvensom de regioner upgifvas, i hvilka han i vextgeografiskt hänseende indelat ryska väldet; hvarefter under rubriken »*Floræ rossicæ fontes*» meddelas en förteckning på de författare och afhandlingar, som i floran citeras, och hvilken kan anses såsom ett repertorium för ryska floras literatur; denna kommer att i följande häften fortsättas. Slutligen följer såsom ett bihang »*conspectus generum et specierum vol. 1. floræ rossicæ.*» (pag. 1—8), hvori namnen på alla i floran uptagna släkten och arter i systematisk ordning upräknas, vid hvardera af hvilka sistnämnda är medelst siffror utmärkt i hvilken bland de förut bestämda regioner den förekommer.

Att här ingå i närmare och speciel redogörelse för det rikhaltiga innehållet i närvarande häfte, skulle föranleda en vidlyftighet, som skulle öfverskrida omfånget för dessa blad, och torde äfven i det hänseende vara öfverflödigt, att en hvar, som med allvar vill studera Skandinavien's flora, icke gerna kan undvara detta isynnerhet för de nordiska vexternas kändedom viktiga arbete, hvars anskaffande mycket underlättas derigenom att det utkommer häftevis. Ref. kan ej annat än på det lifligaste önska att det utan afbrott blir fortsatt och med görligaste första fulländadt. Man blir då genom tillhjälp af detta verk samt Hookers *flora boreali-Americana* i stånd att förskaffa sig en fullständig öfversigt af hela den arktiska floran.

Hvad det yttre angår är det ganska snyggt; trycket är tätt men redigt; åtskilliga tryckfel ehuru af mindre betydighet förekomma.

12. *Bryologia Europæa seu genera muscorum europæorum monographice illustrata Auctoribus Bruch & W. P. Schimper. Fasciculus XI. Stuttgart, Schweizerbart, 1841. 4:o.*

Denna fascikel innehåller *Funariaceæ* med släktena *Physcomitrium*, *Euthostodon* och *Funaria*. — Det första släktet eller *Physcomitrium* eger 7 arter, hvilka äro afbildade på 4 tabeller; dessa, som hafva förut hänförts till *Gymnostomum*, äro *Ph. tetragonum*, *spharicum*, *acuminatum* (endast funnen i Sweitz af Schleicher), *pyriforme*, *ericetorum* (G. Ahnfeltii Fr.), *fasciculare* och *curvisetum*, hvar till kommer *Ph. latifolium* från Korsika, af Författarne icke sedd. — Släktet *Euthostodon* har blott en europeisk art, *E. Templetonii* Schwagr. från Irland, hvilken här är afbildad och beskrifven jemte den Kapska *E. Bergii* (Weissia Bergiana Hornsch.) — Af släktet *Funaria* upptagas såsom europeiska och på 4 tabeller afbildas 5 arter neml. *F. Mühlenbergii* (*F. calcarea* Wahlenb.), *F. hibernica*, *F. serrata*, *F. hygrometrica*, *F. microstoma* Brch & Sch. foliis conniventibus, caps. substriata subnitente rufa microstoma, pedicello valde incurvo crassiusculo, operculo minimo subconico, peristomio interno imperfecto vix conspicuo. Från Sweitz och Normandi.

Hvad angår behandlingen, med afseende såväl på texten som afbildningarne, får Ref. hänvisa till hvad han yttrat om de föregående häftena af detta berömvärda arbete.

I första häftet af tidskriften Frey för detta år (p. 55—63) finnes uptagen en af J. Arrhenius) författad anmälan eller recension af v. Dübens Handbok i vextrikets naturliga familjer, hvilken anmälan meddelar en sammanträngd framställning af det system i vexternas naturliga anordning, som Prof. Fries upställt, och principerna för detsamma.

Då detta blad var färdigt att läggas under prässen inlopp underrättelse, att Magr. S. Drejer nyligen aflidit i Köpenhamn.

LUND, tryckt uti Lundbergska Boktryckeriet, 1842.